

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1986 Nr. 63

A. TITEL

*Europese Akte;
Luxemburg, 17 februari 1986/'s-Gravenhage, 28 februari 1986*

B. TEKST¹⁾

Europese Akte

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,
Hare Majesteit de Koningin van Denemarken,
De President van de Bondsrepubliek Duitsland,
De President van de Helleense Republiek,
Zijne Majesteit de Koning van Spanje,
De President van de Franse Republiek,
De President van Ierland,
De President van de Italiaanse Republiek,
Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,
Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,
De President van de Portugese Republiek,
Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van
Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Beziëld door de wil de op de grondslag van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen aangevatte taak voort

¹⁾ De Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Portugese en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

te zetten en het geheel van de betrekkingen tussen hun Staten om te zetten in een Europese Unie, overeenkomstig de Plechtige Verklaring van Stuttgart van 19 juni 1983,

Vastbesloten deze Europese Unie ten uitvoer te leggen op basis van, enerzijds, de volgens hun eigen regels functionerende Gemeenschappen, en anderzijds de Europese Samenwerking tussen de onderteurende Staten op het gebied van de buitenlandse politiek, alsmede deze unie van de noodzakelijke actiemiddelen te voorzien,

Besloten hebbende gezamenlijk de democratie te bevorderen uitgaande van de grondrechten die worden erkend in de grondwetten en de wetten van de Lid-Staten, in het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en in het Europees sociaal handvest, met name de vrijheid, de gelijkheid en de sociale rechtvaardigheid,

Ervan overtuigd dat de Europese gedachte, de bereikte resultaten op het terrein van de economische integratie en de politieke samenwerking alsook de noodzaak van nieuwe ontwikkelingen, beantwoorden aan de verlangens van de Europese democratische volkeren, voor wie het door middel van Algemene Verkiezingen gekozen Europese Parlement een onontbeerlijk middel is om zich uit te drukken,

Zich bewust van de verantwoordelijkheid die op Europa rust om te trachten steeds meer met één stem te spreken en eensgezind en solidair op te treden ten einde zijn gemeenschappelijke belangen en onafhankelijkheid doeltreffender te verdedigen en zeer in het bijzonder de democratische beginselen en de eerbiediging van het recht en van de rechten van de mens, die zij toegedaan zijn, te doen gelden, ten einde te zamen hun eigen bijdrage te leveren aan de handhaving van de internationale vrede en veiligheid overeenkomstig de door hen in het kader van het Handvest van de Verenigde Naties aangegeane verbintenis,

Vastbesloten om de sociaal-economische toestand te verbeteren door intensivering van het gemeenschappelijk beleid en het nastreven van nieuwe doelstellingen en om te zorgen voor een betere werking van de Gemeenschappen door de Instellingen in staat te stellen hun bevoegdheden uit te oefenen op een wijze die zoveel mogelijk strookt met het Gemeenschapsbelang,

Overwegende dat de Staatshoofden en Regeringsleiders, tijdens hun Conferentie van Parijs van 19–21 oktober 1972, hun goedkeuring hebben gehecht aan de doelstelling van de geleidelijke totstandbrenging van de Economische en Monetaire Unie,

Overwegende de bijlage bij de conclusies van het Voorzitterschap van de Europese Raad van Bremen van 6 en 7 juli 1978, alsmede de resolutie van de Europese Raad van Brussel van 5 december 1978 met

betrekking tot de invoering van het Europees Monetair Stelsel (EMS) en aanverwante vraagstukken en opmerkende dat de Gemeenschap en de Centrale Banken van de Lid-Staten, overeenkomstig deze resolutie, een aantal maatregelen hebben getroffen ten einde de monetaire samenwerking ten uitvoer te leggen,

Hebben besloten om deze Akte op te stellen en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen:

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

De heer Leo Tindemans,
Minister van Buitenlandse Betrekkingen;

Hare Majesteit de Koningin van Denemarken,

De heer Uffe Ellemann-Jensen,
Minister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Bondsrepubliek Duitsland,

De heer Hans-Dietrich Genscher,
Bondsminister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Helleense Republiek,

De heer Karolos Papoulias,
Minister van Buitenlandse Zaken;

Zijne Majesteit de Koning van Spanje,

De heer Francisco Fernandez Ordonez,
Minister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Franse Republiek,

De heer Roland Dumas,
Minister van Buitenlandse Betrekkingen;

De President van Ierland,

De heer Peter Barry, T.D.,
Minister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Italiaanse Republiek,

De heer Giulio Andreotti,
Minister van Buitenlandse Zaken;

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,
De heer Robert Goebbels,
Staatssecretaris bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken;

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,
De heer Hans van den Broek,
Minister van Buitenlandse Zaken;

De President van de Portugese Republiek,
De heer Pedro Pires de Miranda,
Minister van Buitenlandse Zaken;

Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,
Mevrouw Lynda Chalker,
Onderminister van Buitenlandse Zaken en Gemeenebestzaken;

Die, na overlegging van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten, overeenstemming hebben bereikt omtrent de volgende bepalingen:

TITEL I

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 1

De Europese Gemeenschappen en de Europese Politieke Samenwerking hebben tot doel er gezamenlijk toe bij te dragen dat de Europese Unie concrete vorderingen maakt.

De Europese Gemeenschappen zijn gegrond op de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, alsook op de verdragen en besluiten waarbij deze Verdragen naderhand zijn gewijzigd of aangevuld.

De Europese Politieke Samenwerking wordt geregeld door titel III. Het bepaalde in die titel bevestigt en vervolledigt de procedures die zijn overeengekomen in de verslagen van Luxemburg (1970), Kopenhagen (1973) en Londen (1981) alsmede in de plechtige verklaring over de Europese Unie (1983) en de geleidelijk tussen de Lid-Staten gevormde praktijk.

Artikel 2

De Europese Raad is samengesteld uit de Staatshoofden en Rege-

ringsleiders van de Lid-Staten, alsmede de Voorzitter van de Commissie der Europese Gemeenschappen. Zij wordt bijgestaan door de Ministers van Buitenlandse Zaken en door een Lid van de Commissie.

De Europese Raad komt ten minste tweemaal per jaar bijeen.

Artikel 3

1. De Instellingen van de Europese Gemeenschappen, waarvoor voortaan de hierna volgende benamingen zullen worden gebruikt, oefenen hun algemene en bijzondere bevoegdheden uit overeenkomstig de voorwaarden en met de doelstellingen die zijn neergelegd in de Verdragen tot oprichting van de Gemeenschappen en in de verdragen en besluiten waarbij deze verdragen naderhand zijn gewijzigd of aangevuld alsmede in de bepalingen van Titel II.

2. De instellingen en organen bevoegd op het gebied van de Europese Politieke Samenwerking oefenen hun algemene en bijzondere bevoegdheden uit overeenkomstig de voorwaarden en met de doelstellingen die zijn neergelegd in titel III en in de in artikel 1, derde alinea, genoemde documenten.

TITEL II

BEPALINGEN HOUDENDE WIJZIGING VAN DE VERDRAGEN TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

HOOFDSTUK I

BEPALINGEN HOUDENDE WIJZIGING VAN HET VERDRAG TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN VOOR KOLEN EN STAAL

Artikel 4

Het EGKS-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 32 quinquies

1. Op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, kan de Raad met eenparigheid van stemmen aan het Hof een gerecht toevoegen dat, in eerste aanleg en behoudens een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening bij het Hof van Justitie op de wijze bepaald in het Statuut, kennis neemt van bepaalde categorieën van beroepen, ingesteld door natuurlijke of rechtspersonen. Dit gerecht zal niet bevoegd zijn voor zaken die aanhangig gemaakt worden door Lid-Staten of communautaire Instellingen, en evenmin voor prejudiciële vragen die worden voorgedragen uit hoofde van artikel 41.

2. De Raad bepaalt, volgens de procedure van lid 1, de samenstelling van het gerecht en stelt de noodzakelijke aanpassingen en aanvullingen voor het Statuut van het Hof van Justitie vast. Behoudens door de Raad vastgestelde afwijkingen zijn de bepalingen van dit Verdrag betreffende het Hof van Justitie, en met name de bepalingen van het protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie, op dit gerecht van toepassing.

3. De leden van het gerecht worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en bekwaam zijn rechterlijke ambten te bekleden; zij worden in onderlinge overeenstemming door de Regeringen der Lid-Staten voor zes jaar benoemd. Om de drie jaar vindt een gedeeltelijke vervanging plaats. De aftredende leden zijn herbenoembaar.

4. Het gerecht stelt in overleg met het Hof van Justitie zijn reglement voor de procesvoering vast, dat met eenparigheid van stemmen door de Raad moet worden goedgekeurd."

Artikel 5

Artikel 45 van het EGKS-Verdrag wordt aangevuld met de volgende alinea:

„De Raad kan, op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, met eenparigheid van stemmen de bepalingen van titel III van het Statuut wijzigen."

HOOFDSTUK II

BEPALINGEN HOUDENDE WIJZIGING VAN HET VERDRAG TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

Afdeling I

Institutionele bepalingen

Artikel 6

1. Er wordt een procedure voor samenwerking ingesteld die van toepassing is voor de besluiten die berusten op de artikelen 7 en 49, artikel 54, lid 2, artikel 56, lid 2, tweede zin, artikel 57, met uitzondering van lid 2, tweede zin, de artikelen 100A, 100B, 118A, 130E en artikel 130Q, lid 2, van het EEG-Verdrag.

2. In artikel 7, tweede alinea, van het EEG-Verdrag worden de woorden „na raadpleging van de Vergadering" vervangen door „in samenwerking met het Europese Parlement".

3. In artikel 49 van het EEG-Verdrag worden de woorden „stelt de Raad op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité” vervangen door „stelt de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie, in samenwerking met het Europese Parlement en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité”.

4. In artikel 54, lid 2, van het EEG-Verdrag worden de woorden „beslist de Raad, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en van de Vergadering” vervangen door „beslist de Raad, op voorstel van de Commissie, in samenwerking met het Europese Parlement en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité”.

5. In artikel 56, lid 2, van het EEG-Verdrag wordt de tweede zin vervangen door:

„Na het einde van de tweede etappe stelt de Raad echter met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, op voorstel van de Commissie en in samenwerking met het Europese Parlement, richtlijnen vast voor de coördinatie van de in elke Lid-Staat geldende bestuursrechtelijke bepalingen.”.

6. In artikel 57, lid 1, van het EEG-Verdrag worden de woorden „en na raadpleging van de Vergadering” vervangen door „en in samenwerking met het Europese Parlement”.

7. In artikel 57, lid 2, van het EEG-Verdrag wordt de derde zin vervangen door:

„In alle overige gevallen besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, in samenwerking met het Europese Parlement.”.

Artikel 7

Artikel 149 van het EEG-Verdrag wordt vervangen door:

„Artikel 149

1. Wanneer op grond van dit Verdrag een besluit van de Raad wordt genomen op voorstel van de Commissie, kan de Raad slechts met eenparigheid van stemmen een besluit nemen dat van dit voorstel afwijkt.

2. Wanneer uit hoofde van dit Verdrag een besluit van de Raad in samenwerking met het Europese Parlement wordt genomen, is onderstaande procedure van toepassing:

a) De Raad bepaalt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op de in lid 1 bepaalde wijze, op voorstel van de Commissie en na advies van het Europese Parlement, een gemeenschappelijk standpunt.

b) Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad wordt toegezonden aan het Europese Parlement. De Raad en de Commissie stellen het Parlement ten volle in kennis van de redenen die de Raad hebben geleid tot het innemen van het gemeenschappelijk standpunt alsmede van het standpunt van de Commissie.

Indien het Europese Parlement binnen een termijn van drie maanden na deze mededeling dit gemeenschappelijk standpunt goedkeurt of zich binnen deze termijn niet heeft uitgesproken, stelt de Raad het desbetreffende besluit definitief vast overeenkomstig het gemeenschappelijk standpunt.

c) Het Europese Parlement kan binnen de onder punt b) bedoelde termijn van drie maanden met volstrekte meerderheid van zijn leden, amendementen op het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorstellen. Het kan eveneens met dezelfde meerderheid het gemeenschappelijk standpunt van de Raad verwerpen. De uitkomst van de beraadslagingen wordt aan de Raad en de Commissie toegezonden.

Indien het Europese Parlement het gemeenschappelijk standpunt van de Raad heeft verworpen, kan de Raad in tweede lezing slechts met eenparigheid van stemmen besluiten.

d) Binnen één maand behandelt de Commissie haar voorstel op basis waarvan de Raad zijn gemeenschappelijk standpunt heeft vastgesteld, aan de hand van de door het Europese Parlement voorgestelde amendementen, opnieuw.

De Commissie legt, samen met het opnieuw behandelde voorstel, de door haar niet overgenomen amendementen van het Europese Parlement voor aan de Raad, waarbij zij haar mening daarover te kennen geeft. De Raad kan deze amendementen met eenparigheid van stemmen aannemen.

e) De Raad neemt het door de Commissie opnieuw behandelde voorstel met gekwalificeerde meerderheid van stemmen aan.

De Raad kan het door de Commissie opnieuw behandelde voorstel slechts met eenparigheid van stemmen wijzigen.

f) In de gevallen bedoeld onder de punten c), d) en e) is de Raad gehouden binnen drie maanden te besluiten. Bij gebreke van een besluit binnen deze termijn wordt het voorstel van de Commissie geacht niet te zijn aangenomen.

g) De onder de punten b) en f) bedoelde termijnen kunnen in onderlinge overeenstemming tussen de Raad en het Europese Parlement met maximaal één maand worden verlengd.

3. Zolang de Raad niet heeft besloten, kan de Commissie haar voorstel tijdens de gehele duur van de in de leden 1 en 2 genoemde procedures wijzigen.”.

Artikel 8

Artikel 237, eerste alinea, van het EEG-Verdrag wordt vervangen door:

„Elke Europese Staat kan verzoeken lid te worden van de Gemeenschap. Hij richt zijn verzoek tot de Raad, die beslist met eenparigheid van stemmen na de Commissie te hebben geraadpleegd en na instemming van het Europese Parlement dat zich uitspreekt bij absolute meerderheid van de leden waaruit het is samengesteld.”.

Artikel 9

Artikel 238, tweede alinea, van het EEG-Verdrag wordt vervangen door:

„Deze overeenkomsten worden door de Raad met eenparigheid van stemmen gesloten na instemming van het Europese Parlement dat zich uitspreekt bij absolute meerderheid van de leden waaruit het is samengesteld.”.

Artikel 10

Artikel 145 van het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„- verleent de Raad, in de besluiten die hij neemt, de Commissie de bevoegdheden ter uitvoering van de regels die hij stelt. De Raad kan de uitoefening van deze bevoegdheden aan bepaalde voorwaarden onderwerpen. Hij kan zich ook het recht voorbehouden in bijzondere gevallen bepaalde uitvoeringsbevoegdheden rechtstreeks uit te oefenen. De hierboven bedoelde voorwaarden dienen te beantwoorden aan de beginselen en regels die de Raad, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europese Parlement, vooraf met eenparigheid van stemmen heeft vastgesteld.”.

Artikel 11

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 168 A

1. Op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, kan de Raad met eenparigheid van stemmen aan het Hof een gerecht toevoegen dat, in eerste aanleg en behoudens een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening bij het Hof van Justitie op de wijze bepaald in het Statuut, kennis neemt van bepaalde categorieën van beroepen, ingesteld door natuurlijke of rechtspersonen. Dit gerecht zal niet bevoegd zijn voor zaken die aanhangig gemaakt worden door Lid-Staten of communautaire Instellingen, en evenmin voor prejudiciële vragen die worden voorgelegd uit hoofde van artikel 177.

2. De Raad bepaalt, volgens de procedure van lid 1, de samenstelling van het gerecht en stelt de noodzakelijke aanpassingen en aan-

vullingen voor het Statuut van het Hof van Justitie vast. Behoudens door de Raad vastgestelde afwijkingen zijn de bepalingen van dit Verdrag betreffende het Hof van Justitie, en met name de bepalingen van het protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie, op dit gerecht van toepassing.

3. De leden van het gerecht worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en bekwaam zijn rechterlijke ambten te bekleden; zij worden in onderlinge overeenstemming door de regeringen van de Lid-Staten voor zes jaar benoemd. Om de drie jaar vindt een gedeeltelijke vervanging plaats. De aftredende leden zijn herbenoembaar.

4. Het gerecht stelt in overleg met het Hof van Justitie zijn reglement voor de procesvoering vast, dat met eenparigheid van stemmen door de Raad moet worden goedgekeurd.”.

Artikel 12

Aan artikel 188 van het EEG-Verdrag wordt de volgende tweede alinea toegevoegd:

„De Raad kan, op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, met eenparigheid van stemmen de bepalingen van titel III van het Statuut wijzigen.”.

Afdeling II

Bepalingen inzake de grondslagen en het beleid van de Gemeenschap

Onderafdeling I – Interne markt

Artikel 13

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 8 A

De Gemeenschap stelt de maatregelen vast die ertoe bestemd zijn de interne markt geleidelijk tot stand te brengen in de loop van een periode die eindigt op 31 december 1992, overeenkomstig de bepalingen van het onderhavige artikel en van de artikelen 8 B, 8 C en 28, artikel 57, lid 2, artikel 59, artikel 70, lid 1, de artikelen 84, 99, 100 A en 100 B, onverminderd de andere bepalingen van dit Verdrag.

De interne markt omvat een ruimte zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal is gewaarborgd volgens de bepalingen van dit Verdrag.”.

Artikel 14

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 8 B

De Commissie brengt vóór 31 december 1988 en vóór 31 december 1990 verslag bij de Raad uit over de voortgang van de werkzaamheden met het oog op het tot stand brengen van de interne markt binnen de in artikel 8 A gestelde termijn.

Op voorstel van de Commissie stelt de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de noodzakelijke beleidslijnen en voorwaarden vast om een evenwichtige vooruitgang in het geheel der betrokken sectoren te garanderen.”.

Artikel 15

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 8 C

Bij het formuleren van haar voorstellen met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 8 A houdt de Commissie rekening met de inspanning die bepaalde volkshuishoudingen met verschillen in ontwikkeling zich moeten getroosten gedurende het tijdvak van instelling van de interne markt, en kan zij passende bepalingen voorstellen.

Indien deze bepalingen de vorm van afwijkingen aannemen, dienen zij van tijdelijke aard te zijn en de werking van de gemeenschappelijke markt zo weinig mogelijk te verstoren.”.

Artikel 16

1. Artikel 28 van het EEG-Verdrag wordt vervangen door:

„Artikel 28

De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie over alle autonome wijzigingen of schorsingen van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief.”.

2. In artikel 57, lid 2, van het EEG-Verdrag wordt de tweede zin vervangen door:

„Eenparigheid van stemmen is vereist voor richtlijnen, waarvan de uitvoering in ten minste een der Lid-Statens een wijziging van de in de wetgeving neergelegde beginselen betreffende de regeling van beroepen met zich meebrengt voor wat betreft opleiding en voorwaarden voor toegang van natuurlijke personen.”.

3. In artikel 59, tweede alinea, van het EEG-Verdrag worden de woorden „met eenparigheid van stemmen” vervangen door „met gekwalificeerde meerderheid van stemmen”.

4. In artikel 70, lid 1, van het EEG-Verdrag worden de twee laatste zinnen vervangen door:

„Te dezer zake stelt de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen richtlijnen vast. Hij tracht de grootst mogelijke mate van vrijheid te bereiken. Voor maatregelen die een teruggang op het gebied van de liberalisatie van het kapitaalverkeer vormen is eenparigheid van stemmen vereist.”

5. In artikel 84, lid 2, van het EEG-Verdrag worden de woorden „met eenparigheid van stemmen” vervangen door „met gekwalificeerde meerderheid van stemmen”.

6. Artikel 84, lid 2, van het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende alinea:

„De procedurebepalingen van artikel 75, leden 1 en 3, zijn van toepassing.”

Artikel 17

Artikel 99 van het EEG-Verdrag wordt vervangen door:

„Artikel 99

De Raad stelt met eenparigheid van stemmen op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europese Parlement de bepalingen vast die betrekking hebben op de harmonisatie van de wetgevingen inzake de omzetbelasting, de accijnzen en de andere indirecte belastingen, voor zover deze harmonisatie noodzakelijk is om de instelling en de werking van de interne markt binnen de in artikel 8 A gestelde termijn te waarborgen.”

Artikel 18

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 100 A

1. In afwijking van artikel 100 en tenzij in het onderhavige Verdrag anders is bepaald, zijn de volgende bepalingen van toepassing voor de verwezenlijking van de doeleinden van artikel 8 A. De Raad stelt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, op voorstel van de Commissie, in samenwerking met het Europese Parlement en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité, de maatregelen vast inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten die de instelling en de werking van de interne markt betreffen.

2. Lid 1 is niet van toepassing op de fiscale bepalingen, op de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en op de bepalingen inzake de rechten en bepalingen van werknemers.

3. De Commissie zal bij haar in lid 1 bedoelde voorstellen op het gebied van de volksgezondheid, de veiligheid, de milieubescherming en de consumentenbescherming uitgaan van een hoog beschermingsniveau.

4. Wanneer een Lid-Staat, nadat de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een harmonisatiemaatregel heeft genomen, het noodzakelijk acht nationale bepalingen toe te passen die hun rechtvaardiging vinden in gewichtige eisen als bedoeld in artikel 36 of verband houdend met de bescherming van het arbeidsmilieu of het milieu, geeft hij daarvan kennis aan de Commissie.

De Commissie bevestigt de betrokken bepalingen nadat zij heeft nagegaan dat zij geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de Lid-Staten vormen.

In afwijking van de procedure van de artikelen 169 en 170 kan de Commissie of een Lid-Staat zich rechtstreeks tot het Hof van Justitie wenden indien zij/hij meent dat een andere Lid-Staat misbruik maakt van de in dit artikel bedoelde bevoegdheden.

5. Bovenbedoelde harmonisatiemaatregelen omvatten, in passende gevallen, een vrijwaringsclausule die de Lid-Staten machtigt om, op grond van een of meer van de in artikel 36 bedoelde niet-economische redenen, voorlopige maatregelen te treffen die aan een communautaire toetsingsprocedure worden onderworpen.”.

Artikel 19

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 100B

1. In de loop van 1992 gaat de Commissie met elke Lid-Staat over tot een inventarisering van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die vallen onder artikel 100 A en die nog geen voorwerp van harmonisatie uit hoofde van dat artikel zijn geweest.

De Raad kan volgens de bepalingen van artikel 100 A besluiten dat in een Lid-Staat geldende bepalingen moeten worden erkend als zijnde gelijkwaardig aan die welke door een andere Lid-Staat worden toegepast.

2. De bepalingen van artikel 100 A, lid 4, zijn van overeenkomstige toepassing.

3. De in lid 1, eerste alinea, bedoelde inventarisering en het indienen van de passende voorstellen worden door de Commissie tijdig genoeg verricht om de Raad in staat te stellen vóór einde 1992 een besluit te nemen.”.

Onderafdeling II

Monetaire capaciteit

Artikel 20

1. In het EEG-Verdrag wordt in het derde deel, Titel II, een nieuw Hoofdstuk 1 ingevoegd dat als volgt luidt:

„HOOFDSTUK 1

SAMENWERKING BIJ HET ECONOMISCH EN MONETAIR BELEID
(ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE)

Artikel 102 A

1. Ten einde de voor de verdere ontwikkeling van de Gemeenschap noodzakelijke convergentie van het economisch en monetair beleid te waarborgen, werken de Lid-Staten samen overeenkomstig de doelstellingen van artikel 104. Met inachtneming van de bestaande bevoegdheden houden zij daarbij rekening met de ervaringen die bij de samenwerking in het kader van het Europees Monetair Stelsel (EMS) en bij de ontwikkeling van de Ecu zijn opgedaan.

2. Indien de verdere ontwikkeling op het gebied van het economisch en monetair beleid institutionele wijzigingen noodzakelijk maakt, is artikel 236 van toepassing. Bij institutionele wijzigingen op monetair gebied worden ook het Monetair Comité en het Comité van Presidenten van de Centrale Banken geraadpleegd.”.

2. De Hoofdstukken 1, 2 en 3 worden onderscheidenlijk de Hoofdstukken 2, 3 en 4.

Onderafdeling III

Sociale politiek

Artikel 21

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 118 A

1. De Lid-Staten beijveren zich om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen, ten einde de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te beschermen, en stellen zich de harmonisatie bij de verbetering van de op dit gebied bestaande omstandigheden ten doel.

2. Ten einde bij te dragen tot de verwezenlijking van de in lid 1 beoogde doelstelling, stelt de Raad op voorstel van de Commissie, in samenwerking met het Europese Parlement en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen door middel van richtlijnen de minimumvoorschriften vast die geleidelijk zullen worden toegepast, met inachtneming van de in elk van de Lid-Staten bestaande omstandigheden en technische voorschriften.

In deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat zij oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden kunnen hinderen.

3. De uit hoofde van dit artikel vastgestelde bepalingen beletten niet dat een Lid-Staat maatregelen voor een hogere graad van bescherming van de arbeidsomstandigheden handhaaft en treft welke met dit Verdrag verenigbaar zijn.”.

Artikel 22

Het EEG-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 118 B

De Commissie beijvert zich de dialoog tussen de sociale partners op Europees niveau verder te ontwikkelen; als deze laatsten zulks wenselijk achten, kan dit tot contractuele betrekkingen leiden.”.

Onderafdeling IV

Economische en sociale samenhang

Artikel 23

In het derde deel van het EEG-Verdrag wordt een titel V toegevoegd die als volgt luidt:

„TITEL V

ECONOMISCHE EN SOCIALE SAMENHANG

Artikel 130 A

Ten einde de harmonische ontwikkeling van de Gemeenschap in haar geheel te bevorderen, ontwikkelt en vervolgt deze haar activiteiten gericht op de versterking van de economische en sociale samenhang.

De Gemeenschap richt zich er in het bijzonder op, het verschil

tussen de onderscheiden regio's en de achterstand van de minst begunstigde regio's te verkleinen.

Artikel 130 B

De Lid-Staten voeren hun economisch beleid en coördineren dit mede met het oog op het verwezenlijken van de doelstellingen van artikel 130 A. Bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk beleid en het verwezenlijken van de interne markt worden de doelstellingen van artikel 130A en artikel 130 C in aanmerking genomen en een bijdrage geleverd tot de verwezenlijking daarvan. De Gemeenschap ondersteunt deze verwezenlijking door de actie die zij voert middels de fondsen met structurele strekking (Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – afdeling oriëntatie, Europees Sociaal Fonds, Europees Fonds voor regionale ontwikkeling), de Europese Investeringsbank en de andere bestaande financieringsinstrumenten.

Artikel 130 C

Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling is bedoeld om een bijdrage te leveren aan het ongedaan maken van de belangrijkste regionale onevenwichtigheden in de Gemeenschap door deel te nemen aan de ontwikkeling en de structurele aanpassing van regio's met een ontwikkelingsachterstand en aan de omschakeling van industriegebieden met afnemende economische activiteit.

Artikel 130 D

Bij de inwerkingtreding van de Europese Akte legt de Commissie de Raad een globaal voorstel voor dat erop is gericht in de structuur en de regels inzake de werking van de bestaande fondsen met structurele strekking (Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – afdeling oriëntatie, Europees Sociaal Fonds, Europees Fonds voor regionale ontwikkeling) de wijzigingen aan te brengen die noodzakelijk mochten zijn om de taken daarvan nader te omschrijven en te rationaliseren, ten einde bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 130 A en artikel 130 C alsmede om hun doeltreffendheid te vergroten en hun bijstandsverlening onderling en met die van de bestaande financieringsinstrumenten te coördineren. De Raad beslist met eenparigheid van stemmen over dit voorstel binnen een jaar, na raadpleging van het Europese Parlement en van het Economisch en Sociaal Comité.

Artikel 130 E

Na het aannemen van het in artikel 130 D bedoelde besluit worden de toepassingsbesluiten inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling op voorstel van de Commissie en in samenwerking met

het Europese Parlement door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen genomen.

Voor wat het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – afdeling oriëntatie en het Europees Sociaal Fonds betreft, blijven de artikelen 43, 126 en 127 onderscheidenlijk van toepassing.”

Onderafdeling V

Onderzoek en technologische ontwikkeling

Artikel 24

Aan het EEG-Verdrag wordt in het derde deel een Titel VI toegevoegd die als volgt luidt:

„TITEL VI

ONDERZOEK EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING

Artikel 130 F

1. De Gemeenschap stelt zich ten doel de wetenschappelijke en technologische bases van de Europese industrie te versterken en de ontwikkeling van haar internationale concurrentiepositie te bevorderen.

2. Te dien einde stimuleert zij de ondernemingen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, de onderzoekcentra en de universiteiten bij hun inspanningen op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling; zij ondersteunt hun streven naar samenwerking, waarbij haar beleid er vooral op gericht is de ondernemingen in staat te stellen ten volle de mogelijkheden van de interne markt van de Gemeenschap te benutten, onder meer door openstelling van de nationale overheidsopdrachten, vaststelling van gemeenschappelijke normen en opheffing van de wettelijke en fiscale belemmeringen die de samenwerking in de weg staan.

3. Bij de verwezenlijking van deze doelstellingen wordt in het bijzonder rekening gehouden met de samenhang tussen de gemeenschappelijke inspanning op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling, de totstandbrenging van de interne markt en de tenuitvoerlegging van gemeenschappelijk beleid, met name op het gebied van mededinging en handelsverkeer.

Artikel 130 G

Voor de verwezenlijking van deze doelstellingen voert de Gemeenschap de volgende acties die de in de Lid-Staten ondernomen acties aanvullen:

- a) tenuitvoerlegging van programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling, en demonstratie waarbij de samenwerking met bedrijfsleven, onderzoekcentra en universiteiten wordt bevorderd;
- b) bevordering van de samenwerking inzake communautair onderzoek, communautaire technologische ontwikkeling en demonstratie met derde landen en internationale organisaties;
- c) verspreiding en exploitatie van de resultaten van de activiteiten inzake communautair onderzoek, communautaire technologische ontwikkeling en demonstratie;
- d) stimulering van de opleiding en de mobiliteit van onderzoekers in de Gemeenschap.

Artikel 130 H

De Lid-Staten coördineren onderling het beleid en de programma's die op nationaal niveau in uitvoering zijn; de Commissie wordt bij deze coördinatie betrokken. De Commissie kan in nauw contact met de Lid-Staten alle initiatieven nemen waardoor deze coördinatie wordt bevorderd.

Artikel 130 I

1. De Gemeenschap stelt een meerjaren-kaderprogramma vast waarin al haar acties zijn opgenomen. In dit kaderprogramma worden de wetenschappelijke en technische doelstellingen aangegeven, worden hun respectieve prioriteiten bepaald en de grote lijnen van de beoogde acties aangegeven, wordt het noodzakelijk geachte bedrag vermeld alsmede de wijze van financiële deelneming van de Gemeenschap in het gehele programma en de verdeling van dit bedrag over de verschillende overwogen acties.

2. Het kaderprogramma kan naar gelang van de ontwikkeling van de situatie worden aangepast of aangevuld.

Artikel 130 K

Het kaderprogramma wordt ten uitvoer gelegd door middel van specifieke programma's die binnen elke actie worden ontwikkeld. In elk specifiek programma worden de wijze van tenuitvoerlegging ervan, de looptijd en de noodzakelijk geachte middelen aangegeven.

De Raad bepaalt de voorwaarden waaronder de kennis die uit de specifieke programma's voortvloeit, wordt verspreid.

Artikel 130 L

Bij de tenuitvoerlegging van het meerjaren-kaderprogramma kan worden besloten tot aanvullende programma's waaraan alleen wordt deelgenomen door bepaalde Lid-Staten die zorg dragen voor hun financiering, onder voorbehoud van een eventuele deelneming van de Gemeenschap.

De Raad stelt de regels voor de aanvullende programma's vast, met name voor wat betreft de verspreiding van de kennis en de toegang van andere Lid-Statens.

Artikel 130 M

Bij de tenuitvoerlegging van het meerjaren-kaderprogramma kan de Gemeenschap in overeenstemming met de betrokken Lid-Statens voorzien in deelneming aan door verscheidene Lid-Statens opgezette onderzoek- en ontwikkelingsprogramma's, met inbegrip van de deelneming aan de voor de uitvoering van die programma's tot stand gebrachte structuren.

Artikel 130 N

Bij de tenuitvoerlegging van het meerjaren-kaderprogramma kan de Gemeenschap voorzien in samenwerking inzake communautair onderzoek, communautaire technologische ontwikkeling en demonstratie met derde landen of internationale organisaties.

De voorwaarden van deze samenwerking kunnen worden neergelegd in internationale overeenkomsten tussen de Gemeenschap en de betrokken derde partijen, waarover wordt onderhandeld en die worden gesloten overeenkomstig artikel 228.

Artikel 130 O

De Gemeenschap kan gemeenschappelijke ondernemingen of andere structuren in het leven roepen die noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van programma's voor communautair onderzoek, communautaire technische ontwikkeling en demonstratie.

Artikel 130 P

1. De wijze van financiering van elk programma, met inbegrip van een eventuele deelneming door de Gemeenschap, wordt vastgesteld bij de aanneming van het programma.

2. Onverminderd de eventuele andere wijzen van financiering door de Gemeenschap, wordt de jaarlijkse bijdrage van de Gemeenschap vastgesteld in het kader van de begrotingsprocedure. De som van de geraamde kosten van de specifieke programma's mag de in het kaderprogramma voorziene financiering niet overschrijden.

Artikel 130 Q

1. De Raad stelt, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europese Parlement en van het Economisch en Sociaal Comité, met eenparigheid van stemmen de in de artikelen 130 I en 130 O bedoelde voorzieningen vast.

2. De Raad stelt, op voorstel van de Commissie na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en in samenwerking met het Europese Parlement, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de in de artikelen 130 K, 130 L, 130 M, 130 N en artikel 130 P, lid 1, bedoelde voorzieningen vast. Voor de vaststelling van de aanvullende programma's is bovendien de goedkeuring van de betrokken Lid-Staten vereist."

Onderafdeling VI

Milieu

Artikel 25

In het EEG-Verdrag wordt in het derde deel een titel VII ingevoegd die als volgt luidt:

„TITEL VII

MILIEU

Artikel 130 R

1. Het optreden van de Gemeenschap op milieugebied heeft tot doel:

- de kwaliteit van het milieu te behouden, te beschermen en te verbeteren;
- bij te dragen tot de bescherming van de gezondheid van de mens;
- zorg te dragen voor een behoedzaam en rationeel gebruik van de natuurlijke hulpbronnen.

2. Het optreden van de Gemeenschap op milieugebied berust op de beginselen van preventief handelen, bestrijding van milieu-aantastingen bij voorrang aan de bron en het beginsel dat de vervuiler betaalt. De eisen ter zake van milieubescherming vormen een bestanddeel van de andere takken van Gemeenschapsbeleid.

3. Bij de uitwerking van haar optreden op milieugebied zal de Gemeenschap rekening houden met:

- de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens;
- de milieu-omstandigheden in de onderscheiden regio's van de Gemeenschap;
- de voordelen en lasten die kunnen voortvloeien uit optreden, onderscheidenlijk niet-optreden;
- de economische en sociale ontwikkeling van de Gemeenschap als geheel en de evenwichtige ontwikkeling van haar regio's.

4. Op milieugebied treedt de Gemeenschap op wanneer de in lid

1 vermelde doelstellingen beter op het niveau van de Gemeenschap dan op dat van de Lid-Staten afzonderlijk kunnen worden verwezenlijkt. Onverminderd bepaalde maatregelen met een communautair karakter, dragen de Lid-Staten zorg voor de financiering en de uitvoering van de andere maatregelen.

5. In het kader van hun respectieve bevoegdheden werken de Gemeenschap en de Lid-Staten samen met derde landen en de bevoegde internationale organisaties. De nadere regels voor de samenwerking kunnen voorwerp zijn van overeenkomsten tussen de Gemeenschap en de betrokken derde partijen, waarover wordt onderhandeld en die worden gesloten overeenkomstig artikel 228.

De voorgaande alinea is niet van invloed op de bestaande bevoegdheid van de Lid-Staten om in internationale fora te onderhandelen en internationale overeenkomsten te sluiten.

Artikel 130 S

Op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europese Parlement en het Economisch en Sociaal Comité besluit de Raad met eenparigheid van stemmen onttrent het optreden van de Gemeenschap.

De Raad bepaalt op de in de eerste alinea bepaalde wijze welke besluiten met gekwalificeerde meerderheid van stemmen worden genomen.

Artikel 130 T

De beschermende maatregelen die gemeenschappelijk worden vastgesteld uit hoofde van artikel 130 S, beletten niet dat een Lid-Staat maatregelen voor een verdergaande bescherming handhaaft en treft welke verenigbaar zijn met dit Verdrag.”.

HOOFDSTUK III

BEPALINGEN HOUDENDE WIJZIGING VAN HET VERDRAG TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE

Artikel 26

Het EGA-Verdrag wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Artikel 140 A

1. Op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, kan de Raad met eenparig-

heid van stemmen aan het Hof een gerecht toevoegen dat, in eerste aanleg en behoudens een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening bij het Hof van Justitie op de wijze bepaald in het Statuut, kennis neemt van bepaalde categorieën van beroepen, ingesteld door natuurlijke of rechtspersonen. Dit gerecht zal niet bevoegd zijn voor zaken die aanhangig gemaakt worden door Lid-Staten of communautaire Instellingen, en evenmin voor prejudiciële vragen die worden voorgelegd uit hoofde van artikel 150.

2. De Raad bepaalt, volgens de procedure van lid 1, de samenstelling van het gerecht en stelt de noodzakelijke aanpassingen en aanvullingen voor het Statuut van het Hof van Justitie vast. Behoudens door de Raad vastgestelde afwijkingen, zijn de bepalingen van dit Verdrag betreffende het Hof van Justitie, en met name de bepalingen van het protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie, op dit gerecht van toepassing.

3. De leden van het gerecht worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en bekwaam zijn rechterlijke ambten te bekleden; zij worden in onderlinge overeenstemming door de regeringen van de Lid-Staten voor zes jaar benoemd. Om de drie jaar vindt een gedeeltelijke vervanging plaats. De aftredende leden zijn herbenoembaar.

4. Het gerecht stelt in overleg met het Hof van Justitie zijn reglement voor de procesvoering vast, dat met eenparigheid van stemmen door de Raad moet worden goedgekeurd.”.

Artikel 27

In artikel 160 van het EGA-Verdrag wordt de volgende tweede alinea ingevoegd:

„De Raad kan, op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europese Parlement, met eenparigheid van stemmen de bepalingen van titel III van het Statuut wijzigen.”.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 28

De bepalingen van deze Akte doen geen afbreuk aan de bepalingen van de instrumenten betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen.

Artikel 29

In artikel 4, lid 2, van Besluit 85/257/EEG, Euratom van de Raad

van 7 mei 1985 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Gemeenschappen worden de woorden „waarvan de hoogte en de bijzondere verdeelsleutel worden vastgesteld bij een door de Raad met eenparigheid van stemmen genomen besluit” vervangen door de woorden „waarvan de hoogte en de bijzondere verdeelsleutel worden vastgesteld bij een door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen genomen besluit na de instemming van de betrokken Lid-Staten te hebben verkregen”.

Deze wijziging laat het rechtskarakter van voornoemd besluit onverlet.

TITEL III

VERDRAGSBEPALINGEN INZAKE EUROPESE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN HET BUITENLANDS BELEID

Artikel 30

Voor de Europese samenwerking op het gebied van het buitenlands beleid gelden de volgende bepalingen:

1. De Hoge Verdragsluitende Partijen, leden van de Europese Gemeenschappen, streven ernaar gemeenschappelijk een Europees buitenlands beleid te formuleren en te voeren.

2. a) De Hoge Verdragsluitende Partijen verbinden zich ertoe elkaar te informeren en met elkaar overleg te plegen over ieder vraagstuk van buitenlands beleid dat van algemeen belang is ten einde te waarborgen dat hun gezamenlijke invloed zo doeltreffend mogelijk wordt uitgeoefend door middel van onderlinge afstemming, convergentie van hun standpunten en gemeenschappelijk optreden.

b) Het overleg vindt plaats alvorens de Hoge Verdragsluitende Partijen hun definitieve standpunt bepalen.

c) Iedere Hoge Verdragsluitende Partij houdt bij haar standpuntbepaling en bij haar nationaal optreden ten volle rekening met de standpunten van de andere partijen en neemt naar behoren het belang van aanneming en tenuitvoerlegging van gemeenschappelijke Europese standpunten in aanmerking.

Om hun vermogen tot gezamenlijk optreden op het gebied van het buitenlands beleid te vergroten, dragen de Hoge Verdragsluitende Partijen zorg voor de geleidelijke ontwikkeling en de bepaling van gemeenschappelijke beginselen en doelstellingen.

De bepaling van gemeenschappelijke standpunten vormt een referentiepunt voor het beleid van de Hoge Verdragsluitende Partijen.

d) De Hoge Verdragsluitende Partijen trachten ieder optreden en iedere stellingname te vermijden die afbreuk doet aan hun doeltref-

fendheid als samenhangende kracht in de internationale betrekkingen of binnen de internationale organisaties.

3. a) De Ministers van Buitenlandse Zaken en een lid van de Commissie komen ten minste viermaal per jaar in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen. Zij kunnen ook vraagstukken op het gebied van het buitenlands beleid in het kader van de Europese Politieke Samenwerking behandelen ter gelegenheid van de zittingen van de Raad van de Europese Gemeenschappen.

b) De Commissie wordt volledig betrokken bij de werkzaamheden in het kader van de Europese Politieke Samenwerking.

c) Ten einde de snelle bepaling van gemeenschappelijke standpunten en een gemeenschappelijk optreden mogelijk te maken, onthouden de Hoge Verdragsluitende Partijen zich er voor zover mogelijk van om het bereiken van consensus en het gemeenschappelijk optreden dat daaruit zou kunnen voortvloeien, in de weg te staan.

4. De Hoge Verdragsluitende Partijen dragen er zorg voor dat het Europese Parlement nauw bij de Europese Politieke Samenwerking betrokken wordt. Daartoe stelt het Voorzitterschap het Europese Parlement regelmatig in kennis van de onderwerpen van het buitenlands beleid die in het kader van de werkzaamheden van de Europese Politieke Samenwerking worden behandeld en ziet het erop toe dat de standpunten van het Europese Parlement bij die werkzaamheden naar behoren in aanmerking worden genomen.

5. Het buitenlands beleid van de Europese Gemeenschappen en het in het kader van de Europese Politieke Samenwerking overeengekomen beleid moeten onderlinge samenhang vertonen.

Het Voorzitterschap en de Commissie hebben, elk overeenkomstig hun eigen bevoegdheden, de bijzondere verantwoordelijkheid toe te zien op het streven naar en het handhaven van deze samenhang.

6. a) De Hoge Verdragsluitende Partijen zijn van mening dat een hechtere samenwerking op het gebied van de vraagstukken van de Europese veiligheid op essentiële wijze kan bijdragen tot de ontwikkeling van een identiteit van Europa inzake het buitenlands beleid. Zij zijn bereid hun standpunten over de politieke en economische aspecten van de veiligheid meer te coördineren.

b) De Hoge Verdragsluitende Partijen zijn vastbesloten de technologische en industriële omstandigheden te handhaven die voor hun veiligheid noodzakelijk zijn. Daartoe zetten zij zich in, zowel op nationaal niveau alsook, waar dat wenselijk is, in het kader van de bevoegde instellingen en organen.

c) De bepalingen van deze Titel vormen geen belemmering voor het bestaan van een hechtere samenwerking op het gebied van de veiligheid tussen bepaalde Hoge Verdragsluitende Partijen in het kader van de Westeuropese Unie en de Noordatlantische Verdragsorganisatie.

7. a) In de internationale instellingen en bij internationale conferenties waaraan de Hoge Verdragsluitende Partijen deelnemen, trachten zij gemeenschappelijke standpunten in te nemen ten aanzien van de onderwerpen die onder deze Titel vallen.

b) In internationale instellingen en bij internationale conferenties waaraan niet alle Hoge Verdragsluitende Partijen deelnemen, houden de Partijen die daaraan wel deelnemen, ten volle rekening met de in het kader van de Europese Politieke Samenwerking overeengekomen standpunten.

8. De Hoge Verdragsluitende Partijen organiseren, telkens wanneer zij zulks noodzakelijk achten, een politieke dialoog met derde landen en regionale groeperingen.

9. De Hoge Verdragsluitende Partijen en de Commissie intensiveren de samenwerking tussen hun in derde landen en bij internationale organisaties geaccrediteerde vertegenwoordigingen, door middel van onderlinge bijstand en informatie.

10. a) Het Voorzitterschap van de Europese Politieke Samenwerking wordt waargenomen door de Hoge Verdragsluitende Partij die het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Gemeenschappen uitoefent.

b) Het Voorzitterschap draagt de verantwoordelijkheid inzake initiatief, coördinatie en vertegenwoordiging van de Lid-Staten tegenover derde landen voor de activiteiten die onder de Europese Politieke Samenwerking ressorteren. Het is eveneens verantwoordelijk voor het beheer van de Europese Politieke Samenwerking en in het bijzonder voor de vaststelling van het rooster van de vergaderingen, de bijeenroeping en de organisatie daarvan.

c) De Directeuren Politieke Zaken komen regelmatig in het Politiek Comité bijeen ten einde de nodige impulsen te geven, de continuïteit van de Europese Politieke Samenwerking te verzekeren en de besprekingen van de Ministers voor te bereiden.

d) Op verzoek van ten minste drie Lid-Staten wordt er binnen de 48 uur een vergadering van het Politiek Comité of, zo nodig, van de Ministers bijeengeroepen.

e) De Groep Europese Correspondenten heeft tot taak om, overeenkomstig de instructies van het Politiek Comité, de uitvoering van de Europese Politieke Samenwerking te volgen en de vraagstukken van algemene organisatorische aard te bestuderen.

f) Werkgroepen komen volgens de richtsnoeren van het Politiek Comité bijeen.

g) Een te Brussel gevestigd Secretariaat assisteert het Voorzitterschap bij de voorbereiding en tenuitvoerlegging van de activiteiten van de Europese Politieke Samenwerking, alsmede bij administratieve aangelegenheden. Het Secretariaat oefent zijn functies uit onder het gezag van het Voorzitterschap.

11. Inzake privileges en immuniteiten zijn de leden van het Secretariaat van de Europese Politieke Samenwerking gelijkgesteld met de leden van de diplomatieke missies van de Hoge Verdragsluitende Partijen op de plaats van vestiging van het Secretariaat.

12. Vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Akte zullen de Hoge Verdragsluitende Partijen nagaan of Titel III aan herziening moet worden onderworpen.

TITEL IV

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 31

De bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie betreffende de bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en de uitoefening van die bevoegdheid zijn slechts van toepassing op de bepalingen van Titel II en artikel 32; zij zijn op die bepalingen onder dezelfde voorwaarden van toepassing als op de bepalingen van voornoemde Verdragen.

Artikel 32

Behoudens het bepaalde in artikel 3, lid 1, in Titel II en in artikel 31, doet geen enkele bepaling van deze Akte afbreuk aan de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen of aan de Verdragen en besluiten waarbij deze Verdragen naderhand zijn gewijzigd of aangevuld.

Artikel 33

1. Deze Akte zal door de Hoge Verdragsluitende Partijen worden bekrachtigd overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen. De akten van bekrachtiging zullen worden neergelegd bij de Regering van de Italiaanse Republiek.

2. Deze Akte treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de nederlegging van de akte van bekrachtiging van de ondertekenende Staat die deze formaliteit als laatste verricht, heeft plaatsgevonden.

Artikel 34

Deze Akte, opgesteld in één exemplaar, in de Deense, de Duitse,

de Engelse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese en de Spaanse taal, zijnde de teksten in elk van deze talen gelijkelijk authentiek, zal worden neergelegd in het archief van de Regering van de Italiaanse Republiek, die een voor eensluitend gewaarmerkt afschrift daarvan toezendt aan de Regeringen der andere ondertekenende Staten.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Akte hebben gesteld.

GEDAAN te Luxemburg, zeventien februari negentienhonderd zesentachtig en te Den Haag achtentwintig februari negentienhonderd zesentachtig.

De Akte is ondertekend voor de volgende Staten:

België
de Bondsrepubliek Duitsland¹⁾
Denemarken
Frankrijk
Griekenland
Ierland
Italië²⁾
het Koninkrijk der Nederlanden
Luxemburg
Portugal
Spanje
het Verenigd Koninkrijk van Groot
Brittannië en Noord-Ierland

¹⁾ Onder de mededeling dat de Bondsrepubliek Duitsland zich het recht voorbehoudt bij de nederlegging van de Akte van bekrachtiging te verklaren dat de Europese Akte mede voor het „Land” Berlijn geldt.

²⁾ Onder een verklaring, waarvan de vertaling in het Nederlands is afgedrukt in rubriek J hieronder.

D. PARLEMENT

De Akte behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de Akte kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van de Akte is voorzien in artikel 33, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Akte zullen ingevolge artikel 33, tweede lid, in werking treden op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de nederlegging van de akte van bekrachtiging van de ondertekenende Staat die deze formaliteit als laatste verricht, heeft plaats gevonden.

J. GEGEVENS

Van het op 18 april 1951 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, tot wijziging van welk Verdrag de onderhavige Akte strekt, is de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1951, 82. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1986, 27.

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, tot wijziging van welk Verdrag de onderhavige Akte strekt, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 91. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1986, 28.

Van het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, tot wijziging van welk Verdrag de onderhavige Akte strekt, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1986, 29.

Van het op 4 november 1950 te Rome tot stand gekomen Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, naar welk Verdrag in de preambule tot de onderhavige Akte wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1951, 154. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1985, 68.

Van het op 18 oktober 1961 te Turijn tot stand gekomen Europees Sociaal Handvest, naar welk Handvest in de preambule tot de onderhavige Akte wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1962, 3. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1983, 44.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welk Handvest in de preambule tot de onderhavige Akte wordt verwezen, is de tekst, zoals gewijzigd, geplaatst in *Trb.* 1979, 37. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1985, 5.

Van het op 7 mei 1985 te Brussel tot stand gekomen Besluit betreffende het stelsel van eigen middelen van de Gemeenschappen, naar welk Besluit in artikel 29 van de onderhavige Akte wordt verwezen, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1985, 98; zie ook *Trb.* 1986, 32.

De West-Europese Unie, naar welke Unie in artikel 30, zesde lid, letter c, van de onderhavige Akte wordt verwezen, is op 23 oktober

1954 te Parijs tot stand gekomen. Zie *Trb.* 1954, 179 en, laatstelijk, *Trb.* 1966, 265.

Van het op 4 april 1949 te Washington tot stand gekomen Noord-Atlantisch Verdrag, waarbij de Noordatlantische Verdragsorganisatie is opgericht, naar welke Organisatie in artikel 30, zesde lid, letter c, van de onderhavige Akte wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* J 355. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1982, 104.

Tijdens de Conferentie van de vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten is te Luxemburg op 17 februari 1986 een Slotakte ondertekend, waarvan de Nederlandse tekst als volgt luidt:

Slotakte

De Conferentie van de Vertegenwoordigers van de Regeringen van de Lid-Staten, bijeengeroepen te Luxemburg op 9 september 1985, die haar werkzaamheden heeft voortgezet te Luxemburg en te Brussel, heeft de volgende tekst vastgesteld:

I

Europese akte

II

Op het ogenblik van ondertekening van deze tekst heeft de Conferentie onderstaande verklaringen aanvaard die aan deze Slotakte zijn gehecht:

1. Verklaring inzake de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie
2. Verklaring inzake het Hof van Justitie
3. Verklaring inzake artikel 8A van het EEG-Verdrag
4. Verklaring inzake artikel 100A van het EEG-Verdrag
5. Verklaring inzake artikel 100B van het EEG-Verdrag
6. Algemene verklaring inzake de artikelen 13 tot en met 19 van de Europese Akte
7. Verklaring inzake artikel 118A, lid 2, van het EEG-Verdrag
8. Verklaring inzake artikel 130D van het EEG-Verdrag
9. Verklaring inzake artikel 130R van het EEG-Verdrag
10. Verklaring van de Hoog Verdragsluitende partijen inzake Titel III van de Europese Akte
11. Verklaring inzake artikel 30, lid 10, onder 9), van de Europese Akte.

De Conferentie heeft voorts nota genomen van onderstaande verklaringen die aan deze Slotakte zijn gehecht.

1. Verklaring van het Voorzitterschap inzake de termijn waarbin-

nen de Raad zich uitspreekt in eerste lezing (artikel 149, lid 2, van het EEG-Verdrag)

2. Politieke verklaring van de Regeringen van de Lid-Staten inzake het vrije verkeer van personen

3. Verklaring van de Regering van de Helleense Republiek inzake artikel 8A van het EEG-Verdrag

4. Verklaring van de Commissie inzake artikel 28 van het EEG-Verdrag

5. Verklaring van de Regering van Ierland inzake artikel 57, lid 2, van het EEG-Verdrag

6. Verklaring van de Regering van de Portugese Republiek inzake artikel 59, tweede alinea, en artikel 84 van het EEG-Verdrag

7. Verklaring van de Regering van het Koninkrijk Denemarken inzake artikel 100A van het EEG-Verdrag

8. Verklaring van het Voorzitterschap en van de Commissie inzake de monetaire capaciteit van de Gemeenschap

9. Verklaring van de Regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de Europese Politieke Samenwerking.

GEDAAN te Luxemburg, zeventien februari negentienhonderd zesentachtig en te Den Haag achtentwintig februari negentienhonderd zesentachtig.

De Slotakte is ondertekend voor:

België
de Bondsrepubliek Duitsland
Denemarken
Frankrijk
Griekenland
Ierland
Italië
het Koninkrijk der Nederlanden
Luxemburg
Portugal
Spanje
het Verenigd Koninkrijk van Groot
Brittannië en Noord-Ierland

Verklaring inzake de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie

De Conferentie verzoekt de communautaire instanties om vóór de inwerkingtreding van de Akte de beginselen en regels aan te nemen

op basis waarvan per geval de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie zullen worden vastgesteld.

De Conferentie verzoekt de Raad in deze context om met name de procedure van het Raadgevend Comité met het oog op de snelheid en de doeltreffendheid van het besluitvormingsproces een voorname plaats te geven bij de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden die op het gebied van artikel 100 A van het EEG-Verdrag aan de Commissie zijn verleend.

Verklaring inzake het Hof van Justitie

De Conferentie komt overeen dat artikel 32 quinquies, lid 1, van het EGKS-Verdrag, artikel 168A, lid 1, van het EEG-Verdrag en artikel 140A, lid 1, van het EGA-Verdrag niet vooruitlopen op eventuele toekenning van rechtsmacht waarin kan worden voorzien in het kader van tussen de Lid-Staten gesloten overeenkomsten.

Verklaring inzake artikel 8A van het EEG-Verdrag

De Conferentie wenst met het bepaalde in artikel 8A de vaste politieke wil tot uitdrukking te brengen om vóór 1 januari 1993 de besluiten te nemen nodig ter verwezenlijking van de in deze bepaling omschreven Interne Markt. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan besluiten nodig ter uitvoering van het programma van de Commissie zoals vervat in het Witboek inzake de Interne Markt.

De vaststelling van de datum van 31 december 1992 schept geen automatische rechtsgevolgen.

Verklaring inzake artikel 100 A van het EEG-Verdrag

De Commissie zal in haar voorstellen uit hoofde van artikel 100 A, lid 1, bij voorkeur het instrument van de richtlijn gebruiken, wanneer de harmonisatie in één of meer Lid-Staten een wijziging van wettelijke bepalingen met zich brengt.

Verklaring inzake artikel 100 B van het EEG-Verdrag

De Conferentie is van mening dat artikel 8 C van het EEG-Verdrag een algemene strekking heeft, en derhalve ook van toepassing is op de voorstellen die de Commissie uit hoofde van artikel 100 B van dat Verdrag dient voor te leggen.

Algemene verklaring inzake de artikelen 13 tot en met 19 van de Europese Akte

Niets in deze bepalingen doet afbreuk aan het recht van de Lid-Staten om die maatregelen te treffen die zij noodzakelijk achten inzake controle van de immigratie uit derde landen en inzake bestrijding van terrorisme, misdaad, handel in drugs en illegale handel in kunstvoorwerpen en antiquiteiten.

Verklaring inzake artikel 118 A, lid 2, van het EEG-Verdrag

De Conferentie stelt vast dat er bij de beraadslaging over artikel 118 A, lid 2, van het EEG-Verdrag overeenstemming bestond over het feit dat de Gemeenschap niet beoogt bij de vaststelling van minimumvoorschriften voor de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van werknemers, de werknemers in kleine en middelgrote ondernemingen achter te stellen wanneer hiervoor geen objectieve gronden aanwezig zijn.

Verklaring inzake artikel 130D van het EEG-Verdrag

De Conferentie herinnert in dit verband aan de conclusies van de Europese Raad van Brussel van maart 1984, die als volgt luiden:

„De financiële middelen voor de bijstandsverlening van de Fondsen zullen, mede gezien de GMP's, in reële termen wezenlijk worden verhoogd binnen het kader van de financieringsmogelijkheden.”

Verklaring inzake artikel 130 R van het EEG-Verdrag

Ad lid 1, derde streepje

De Conferentie bevestigt dat het optreden van de Gemeenschap op milieugebied het nationale beleid inzake de exploitatie van energiebronnen niet mag doorkruisen.

Ad lid 5, tweede alinea

De Conferentie is van oordeel dat artikel 130 R, lid 5, tweede alinea, geen afbreuk doet aan de beginselen die voortvloeien uit het arrest van het Hof van Justitie in de zaak AETR.

Verklaring van de Hoge Verdragsluitende Partijen inzake Titel III van de Europese Akte

De Hoge Verdragsluitende Partijen bij Titel III inzake de Europese politieke samenwerking bevestigen dat zij zich open opstellen tegenover andere Europese naties die dezelfde idealen en doeleinden delen. Zij komen inzonderheid overeen hun banden te versterken met de Lid-Staten van de Raad van Europa en met andere democratische Europese landen waarmee zij vriendschappelijke betrekkingen onderhouden en nauw samenwerken.

Verklaring inzake artikel 30, lid 10, onder g), van de Europese Akte

De Conferentie is van oordeel dat het bepaalde in artikel 30, lid 10, onder g), geen afbreuk doet aan het bepaalde in het Besluit van de vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten van 8 april 1965 betreffende de voorlopige vestiging van bepaalde Instellingen en van bepaalde diensten der Gemeenschappen.

Verklaring van het Voorzitterschap over de termijn binnen welke de Raad zich in eerste lezing uitspreekt (artikel 149, lid 2, van het EEG-Verdrag)

Voor wat betreft de verklaring van de Europese Raad van Milaan, volgens welke de Raad naar middelen dient te zoeken om zijn besluit-

vormingsprocedures te verbeteren, heeft het Voorzitterschap te kennen gegeven de desbetreffende werkzaamheden zo spoedig mogelijk tot een goed einde te willen brengen.

Politieke verklaring van de Regeringen van de Lid-Staten inzake het vrije verkeer van personen

Ten einde het vrije verkeer van personen te bevorderen, werken de Lid-Staten samen, onverminderd de bevoegdheden van de Gemeenschap, met name voor wat betreft de binnenkomst, het verkeer en het verblijf van onderdanen van derde landen. Zij werken ook samen voor wat betreft de bestrijding van terrorisme, misdaad, drugs en illegale handel in kunstvoorwerpen en antiquiteiten.

Verklaring van de Regering van de Helleense Republiek inzake artikel 8A van het EEG-Verdrag

Griekenland is van mening dat de ontwikkeling van gemeenschappelijke beleidsvormen en acties en de aanneming van maatregelen uit hoofde van artikel 70, lid 1, en artikel 84 zodanig moeten plaatsvinden dat er geen schade wordt toegebracht aan de gevoelige sectoren van de economieën van de Lid-Staten.

Verklaring van de Commissie inzake artikel 28 van het EEG-Verdrag

Wat haar eigen interne procedures betreft, zal de Commissie er zorg voor dragen dat de veranderingen ingevolge de wijziging van artikel 28 van het EEG-Verdrag geen vertraging zullen opleveren bij het beantwoorden van dringende verzoeken om wijziging of schorsing van rechten van het gemeenschappelijk douanetarief.

Verklaring van de Regering van Ierland inzake artikel 57, lid 2, van het EEG-Verdrag

De Ierse delegatie bevestigt haar instemming met het aannemen van besluiten met gekwalificeerde meerderheid van stemmen uit hoofde van artikel 57, lid 2, maar wenst eraan te herinneren dat het verzekeringsbedrijf in Ierland een bijzonder gevoelige sector is en dat speciale regelingen getroffen moesten worden voor de bescherming van polishouders en derden. Ten aanzien van de harmonisatie van de wetgevingen betreffende het verzekeringsbedrijf, gaat de Ierse Regering er van uit te zullen kunnen rekenen op begrip van de Commissie en de andere Lid-Staten van de Gemeenschap, mocht Ierland zich later in een positie bevinden waarin de Ierse Regering het noodzakelijk acht speciale bepalingen vast te stellen om rekening te houden met de toestand van deze sector in Ierland.

Verklaring van de Regering van de Portugese Republiek inzake artikel 59, tweede alinea, en artikel 84 van het EEG-Verdrag

Portugal is van oordeel dat de overgang van stemming met eenparigheid van stemmen naar stemming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in artikel 59, tweede alinea, en artikel 84, die bij de onderhandelingen over de toetreding van Portugal tot de Gemeenschap niet is overwogen en die een ingrijpende wijziging van het „acquis communautaire” behelst, geen schade mag toebrengen aan gevoelige en vitale sectoren van de Portugese economie en dat er passende specifieke overgangsmaatregelen zullen moeten worden genomen telkens wanneer dat noodzakelijk is om eventuele negatieve gevolgen voor deze sectoren te voorkomen.

Verklaring van de Regering van het Koninkrijk Denemarken inzake artikel 100A van het EEG-Verdrag

De Deense Regering stelt vast dat in het geval dat een Lid-Staat van oordeel is dat harmonisatiemaatregelen aangenomen krachtens artikel 100A geen hogere eisen inzake het arbeidsmilieu, milieubescherming of de in artikel 36 genoemde vereisten waarborgen, lid 4, van artikel 100A zeker stelt dat de betrokken Lid-Staat nationale

bepalingen kan toepassen. De nationale maatregelen worden getroffen ten einde aan bovengenoemde vereisten te voldoen en mogen geen verkapt protectionisme behelzen.

Verklaring van het Voorzitterschap en van de Commissie inzake monetaire capaciteit van de Gemeenschap

Het Voorzitterschap en de Commissie zijn van oordeel dat de bepalingen die in het EEG-Verdrag zijn opgenomen met betrekking tot de monetaire capaciteit van de Gemeenschap, de mogelijkheid van een verdere ontwikkeling in het kader van de bestaande bevoegdheden onverlet laten.

Verklaring van de Regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de Europese Politieke Samenwerking

De Deense Regering constateert dat de sluiting van Titel III inzake de Europese Politieke Samenwerking geen afbreuk doet aan de deelneming van Denemarken aan de Noordse samenwerking inzake het buitenlands beleid.

Van het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa, naar welke Raad in de Verklaring van de Hoge Verdragsluitende Partijen inzake Titel III van de Europese Akte wordt verwezen, is de tekst, zoals deze luidde na de tiende wijziging, geplaatst in *Trb.* 1975, 70. Voor latere wijzigingen zie rubriek J van *Trb.* 1977, 16, van *Trb.* 1978, 44 en van *Trb.* 1979, 40.

Van het op 8 april 1965 tot stand gekomen Besluit van de vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Statens betreffende de voorlopige vestiging van bepaalde instellingen en van bepaalde diensten der Gemeenschappen, naar welk besluit in de Verklaring inzake artikel 30, lid 10, onder g), van de Europese Akte wordt verwezen, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1965, 130, blz. 52 e.v.

Op 28 februari 1986 is bij gelegenheid van de laatste ondertekeningen van de Europese Akte te 's-Gravenhage door de Ministers van

Buitenlandse Zaken, in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, het volgende besluit goedgekeurd:

„De Ministers van Buitenlandse Zaken, in het kader van de Europese politieke samenwerking bijeen, besluiten bij gelegenheid van de ondertekening van de Europese Akte de bepalingen opgenomen in de onderhavige tekst betreffende de praktische toepassing van bepaalde aspecten van Titel III van deze Akte goed te keuren. Deze bepalingen zullen kunnen worden herzien overeenkomstig de binnen de Europese Politieke Samenwerking geldende procedures.

De Ministers bevestigen dat de gedragsregels die zijn opgesteld met het oog op het functioneren van de Europese Politieke Samenwerking in de praktijk, in het bijzonder door de rapporten van Luxemburg (1970), Kopenhagen (1973) en Londen (1981), alsmede de Plechtige Verklaring over de Europese Unie (1983) en die zijn samengevat in de „Coutumier”, van kracht blijven en worden aangevuld met de onderstaande bepalingen.

I. BETREKKINGEN TUSSEN DE EUROPESE POLITIEKE SAMENWERKING EN HET EUROPESE PARLEMENT

Om het Europese Parlement nauw te betrekken bij de Europese Politieke Samenwerking, vinden de contacten met het Europese Parlement met name op de volgende manieren plaats:

1. Het Voorzitterschap stelt het Europese Parlement regelmatig in kennis van de onderwerpen van het buitenlands beleid die in het kader van de Europese Politieke Samenwerking worden behandeld.

2. Het Voorzitterschap richt zich aan het begin van zijn ambtstermijn tot het Europese Parlement en legt zijn programma voor. Aan het einde van zijn ambtstermijn legt het Voorzitterschap het Europese Parlement een verslag voor over de gemaakte vorderingen.

3. Het Voorzitterschap doet het Europese Parlement eenmaal per jaar schriftelijk mededeling van de vorderingen op het gebied van de Europese Politieke Samenwerking en neemt op ministerieel niveau deel aan het algemeen debat van het Europese Parlement over het buitenlands beleid.

4. Het fungerend Voorzitterschap van de Europese Politieke Samenwerking en de leden van de Politieke Commissie van het Europese Parlement komen viermaal per jaar bijeen in een colloquium, dat een informeel verloop heeft, ter bespreking van de voornaamste recente ontwikkelingen in het kader van de Europese Politieke Samenwerking.

Met het oog op de voorbereiding van deze colloquia vestigt het Politiek Comité de aandacht van de ministers op de standpunten die het Europese Parlement inzake het buitenlands beleid heeft ingenomen.

Om een vruchtbaarder gedachtenwisseling te bereiken, stellen het Voorzitterschap en de Politieke Commissie van het Europese Parlement elkaar vooraf in kennis van de voornaamste onderwerpen die voor bespreking in aanmerking kunnen komen.

5. In gemeenschappelijk overleg kunnen op ministerieel niveau zo nodig informatieve bijeenkomsten worden belegd over specifieke thema's van de Europese Politieke Samenwerking.

6. Het Voorzitterschap antwoordt op vragen van leden van het Europese Parlement over de activiteiten van de Europese Politieke Samenwerking en neemt deel aan het vragenuur van het Europese Parlement conform de overeengekomen gedragsregels.

7. Het Voorzitterschap ziet erop toe, dat de standpunten van het Europese Parlement, uitgedrukt in zijn resoluties, naar behoren in aanmerking worden genomen bij de werkzaamheden van de Europese Politieke Samenwerking.

Het Voorzitterschap geeft antwoord op resoluties betreffende vraagstukken van groot belang en met algemene strekking waarover het Europese Parlement om commentaar vraagt.

8. Het Voorzitterschap doet op zo kort mogelijke termijn het Europese Parlement de verklaringen toekomen die in het kader van de Europese Politieke Samenwerking zijn aanvaard.

II. SAMENWERKING TUSSEN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE LID-STATEN EN DE DELEGATIES VAN DE COMMISSIE IN DERDE LANDEN EN BIJ INTERNATIONALE ORGANISATIES

1. De Vertegenwoordigers van de Lid-Staten en de delegaties van de Commissie versterken hun samenwerking in derde landen en bij internationale organisaties op de volgende gebieden:

- a) uitwisseling van politieke en economische gegevens;
- b) onderlinge verspreiding van gegevens over administratieve en praktische vraagstukken;
- c) wederzijdse bijstand op materieel en praktisch vlak;
- d) verbindingen;
- e) uitwisseling van gegevens en opstelling van gemeenschappelijke plannen voor lokale crises;
- f) veiligheidsmaatregelen;
- g) consulaire zaken;
- h) gezondheidszorg, in het bijzonder op het gebied van verpleegkundige en medische uitrusting;
- i) onderwijs;
- j) voorlichting;
- k) culturele aangelegenheden;

1) ontwikkelingshulp. Er wordt herinnerd aan de door de Raad ter zake getroffen regelingen.

2. De Hoofden van de Vertegenwoordigingen en de Vertegenwoordiger van de Commissie in derde landen komen regelmatig bijeen om standpunten op elkaar af te stemmen en stellen gemeenschappelijke verslagen op, hetzij op verzoek van het Politiek Comité, hetzij op eigen initiatief wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft.

3. Met het doel te versterken wordt in het Politiek Comité regelmatig – op basis van voor dit doel door de Vertegenwoordigingen opgestelde verslagen – de samenwerking tussen de Vertegenwoordigingen in derde landen besproken.

4. De Lid-Staten zullen de mogelijkheid onderzoeken om in derde landen hulp en bijstand te verlenen aan onderdanen van Lid-Staten die daar geen vertegenwoordiging hebben.

III. SECRETARIAAT VAN DE EUROPESE POLITIEKE SAMENWERKING: TAKEN EN ORGANISATIES

Het Secretariaat van de Europese Politieke Samenwerking oefent zijn functie uit onder het gezag van het Voorzitterschap. Het assisteert het Voorzitterschap bij de voorbereiding en tenuitvoerlegging van de activiteiten van de Europese Politieke Samenwerking, alsmede bij administratieve aangelegenheden.

Het helpt het Voorzitterschap te zorgen voor de continuïteit van de Europese Politieke Samenwerking en de samenhang hiervan met de standpunten van de Gemeenschap.

1. Het Secretariaat:

a) assisteert het Voorzitterschap bij het organiseren van de vergaderingen van de Europese Politieke Samenwerking, met inbegrip van het opstellen en verspreiden van documenten en het opstellen van verslagen;

b) werkt samen met de Groep van Europese correspondenten bij de *opstelling van conclusies en richtlijnen*, alsmede bij de uitvoering van alle andere taken die hun door het Politiek Comité mochten worden toevertrouwd;

c) assisteert de voorzitters van de werkgroepen wat betreft de procedures, de precedenten en de opstelling van mondelinge verslagen en de uitwerking van studies;

d) assisteert het Voorzitterschap bij de opstelling van teksten die namens de Lid-Staten moeten worden gepubliceerd met inbegrip van de antwoorden op vragen van leden van het Europese Parlement en op de in punt 7, tweede alinea, van hoofdstuk I betreffende de betrekkingen tussen de Europese Politieke Samenwerking en het Europese Parlement bedoelde resoluties;

e) houdt de archieven bij van de Europese Politieke Samenwerking

en assisteert het Voorzitterschap bij de opstelling van de halfjaarlijkse verzameling van de documenten van de Europese Politieke Samenwerking;

f) zorgt voor het bijhouden van de gedragsregels van de Europese Politieke Samenwerking;

g) assisteert het Voorzitterschap in voorkomend geval bij contacten met derde landen.

2. Het Secretariaat doet al het nodige, opdat bij de bijeenkomsten van staatshoofden en regeringsleiders, alsmede tijdens de ministervergaderingen in alle officiële talen van de Gemeenschap wordt getolkt. Het Secretariaat ziet erop toe dat alle stukken van de Europese Politieke Samenwerking die aan deze vergaderingen worden voorgelegd of die ter vergadering worden goedgekeurd, onmiddellijk in alle officiële talen van de Gemeenschap worden vertaald.

3. Het Secretariaat bestaat uit vijf ambtenaren. Voortbouwend op de ervaring met de ondersteunende teams, detacheren het fungerend Voorzitterschap van de Europese Politieke Samenwerking alsmede de twee Voorzitterschappen die eraan voorafgingen en de twee die erop zullen volgen, elk voor een periode van vijf Voorzitterschappen een ambtenaar. De rechtspositie van de ambtenaren van de Ministeries van Buitenlandse Zaken die tijdelijk bij het Secretariaat worden gedetacheerd, is die van de leden van de in Brussel gevestigde diplomatieke vertegenwoordigingen waaronder zij administratief ressorteren.

Het hoofd van het Secretariaat wordt door de Ministers van Buitenlandse Zaken benoemd volgens door hen in onderling overleg vast te stellen modaliteiten.

4. Over de kwesties van het administratief personeel, de materiële infrastructuur en de operationele uitgaven zal op een later tijdstip een besluit worden genomen.

IV. VERGADERPLAATSEN VAN DE EUROPESE POLITIEKE SAMENWERKING

De vergaderingen van de Europese Politieke Samenwerking worden normaliter gehouden daar waar het Secretariaat is gevestigd. De vergaderingen op ministerieel niveau en die van het Politiek Comité kunnen worden gehouden in de hoofdstad van het land dat het Voorzitterschap bekleedt.

V. GEBRUIK VAN TALEN IN DE EUROPESE POLITIEKE SAMENWERKING

Ten aanzien van het gebruik van talen is de regeling van de Europese Gemeenschappen van toepassing.

Voor de vergaderingen op ambtelijk niveau en voor het COREU-verkeer zal de huidige praktijk van de Europese Politieke Samenwerking voorlopig als richtsnoer dienen.”

Op 28 februari 1986 heeft Italië bij de ondertekening een verklaring afgelegd waarvan de vertaling in het Nederlands als volgt luidt:

De Italiaanse Regering is altijd van mening geweest – en door die overtuiging heeft zij zich bij haar handelen laten leiden – dat het bijeenroepen van de intergouvernementele Conferentie voor de wijziging van de Verdragen van Parijs en van Rome een historische gelegenheid was om het proces van de Europese integratie een nieuwe impuls te geven op basis van het communautair acquis, van de plechtige verklaring van Stuttgart betreffende de Europese Unie en van de conclusies van de verslagen Dooge en Adonnino, zulks in overeenstemming met de geest en de opzet van het ontwerp-verdrag betreffende de Europese Unie waaraan het Europese Parlement zijn goedkeuring heeft gehecht.

Van Italiaanse zijde zijn de volgende prioritaire doelstellingen voor het communautaire optreden genoemd: instelling van één grote markt, een „gebied zonder grenzen”; veralgemening van het stemmen bij meerderheid over besluiten van de Raad en versoepeling van de procedures in dat verband; versterking van het institutionele kader, waarbij met name rekening wordt gehouden met de toekenning (zoals opgenomen in bovengenoemd verslag Dooge) van een medebeslissingsbevoegdheid aan het Europese Parlement; verruiming van de bevoegdheden van de Commissie op het gebied van beheer en uitvoering; uitbreiding van de bevoegdheden van het Verdrag van Rome tot nieuwe werkerreinen.

De Italiaanse Regering zal deze doelstellingen blijven nastreven in de overtuiging dat de verwezenlijking hiervan de Europese Gemeenschappen in staat zal stellen te beantwoorden aan de reële behoeften van onze volkeren. Wij voelen ons in dit optreden gesterkt door het feit dat het Europese Parlement, vele Lid-Staten en de Commissie dit streven delen.

Een objectieve analyse van het resultaat van de intergouvernementele Conferentie leidt tot de constatering dat de Europese Akte een onvolledig en onbevredigend antwoord is op de noodzaak van wezenlijke vorderingen in de richting die is aangegeven door het Europese Parlement en in de verslagen van de comités Dooge en Adonnino.

Voor wat betreft de bevoegdheden van het Europese Parlement voorziet de Akte namelijk in een stelsel van dubbele lezing, dat niet

overeenkomt met de door het Europese en het Italiaanse Parlement gewenste medebeslissingsbevoegdheid.

Voor wat betreft de verbintenis om de interne markt vóór 31 december 1992 tot stand te brengen, merk ik op dat het bereiken van deze doelstelling sterk afhankelijk wordt gesteld van een hele reeks uitzonderingen en afwijkingen die de draagwijdte ervan aanzienlijk beperken.

Bovendien is de invoering van het stemmen bij meerderheid over besluiten van de Raad beperkt tot slechts enkele artikelen van het Verdrag; in uiterst belangrijke sectoren blijven uitzonderingen en mogelijkheden tot afwijking bestaan.

Zoals de gewenste belangrijke vorderingen op het gebied van de economische en monetaire unie zijn uitgebleven zo zijn tenslotte ook de communautaire bevoegdheden niet uitgebreid tot hoogst belangrijke sectoren van het leven in Europa, zoals cultuur, gezondheidszorg, en de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en drugs.

De Europese Akte is daarom niet de tenuitvoerlegging geworden van die organische hervorming van de Europese Gemeenschap die de Italiaanse Regering heeft nagestreefd, die het Italiaanse Parlement zich wenste en die aansloot op suggesties van het Europese Parlement te Straatsburg.

De Italiaanse Regering blijft de mening toegedaan dat de intergouvernementele Conferentie die gehouden is na de Europese Raad van Milaan de kansen om een belangrijke kwalitatieve vooruitgang te boeken, niet heeft kunnen en willen aangrijpen. Zij moet dan ook uiting geven aan haar diepe ontevredenheid. Van Italiaanse zijde willen wij, ook bij de ondertekening van de Europese Akte, opnieuw bevestigen dat wij vastbesloten zijn ervoor te ijveren dat de weinige overeengekomen hervormingen niet alleen volledig, maar ook en vooral in dynamische zin worden toegepast. In dit verband schaaft de Italiaanse Regering zich achter de verzoeken van het Europese Parlement aan de Regeringen der Lid-Staten en vraagt het fungerend Voorzitterschap van de Raad om onverwijld over te gaan tot wijziging van het reglement van orde van de Raad, zodat stemming mogelijk wordt wanneer de Commissie of drie Lid-Staten hierom verzoeken.

Bovendien verzoekt de Italiaanse Regering de Regeringen der Lid-Staten de nodige stappen te ondernemen opdat voor 1 januari 1988 alle communautaire instellingen een onderzoek instellen naar de uitvoering en werking van de door de Intergouvernementele Conferentie aangenomen besluiten, ten einde de waarde ervan na te gaan en de werkings sfeer ervan uit te breiden, vooral voor wat betreft een grotere deelneming van het Europese Parlement aan het wetgevend proces, zodat de voorgenomen hervorming van de Europese Gemeenschap meer en meer haar beslag krijgt.

Ten slotte deelt de Italiaanse Regering nu reeds mee dat zij al het mogelijke zal doen om burgers, partijen en bewegingen bewust te

maken van de problematiek van de Europese Unie en van passende initiatieven om deze tot stand te brengen.

Uitgegeven de *eenentwintigste* mei 1986.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK